

Η ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΝΟΧΗ

ΚΑΙ ΑΙ ΑΔΕΛΦΑΙ ΤΟΥ ΕΛΕΟΥΣ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ.

Η τοῦ κλήρου ἐπέμβασις εἰς τὰ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἀποτελεῖ πρὸ πολλοῦ ζήτημα μεγίστης κοινωνικῆς σπουδαιότητος, ταρασσόν τὴν συνείδησιν καὶ διεγείρον τὰ πάθη τῶν Ῥωμανοκαθολικῶν λαῶν καὶ κυβερνήσεων. Ὡς δὲ οὐδεὶς ἀγνοεῖ, οἱ πλείστοι αὐτῶν τῶν Ῥωμανοκαθολικῶν λαῶν, καὶ αἱ κυβερνήσεις αὐτῶν, ἐλυσαν τὸ ζήτημα τοῦτο ἐναντίον εἰς τὰς κληρικὰς ἀξιώσεις, ἂν καὶ αἱ ἀξιώσεις αὗται ὑπεστηρίζοντο ἐν ὀνόματι τῆς θρησκείας, τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς διδασκαλίας.

Κατὰ τὴν τοιαύτην πρὸς τὰς Ἰησοῦτικὰς ἐπιχειρήσεις ἀπεισίαν ἐποχὴν, ἐμφανισθεῖσαι ἐν Κερκύρα τρεῖς Ἀδελφαὶ τῆς Ἰερᾶς καρδίας, ὑπὸ τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ συμπαθητικώτερον ὄνομα Ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους, ἐζήτησαν καὶ ἔλαβον παρὰ τῆς Ἰονίου Κυβερνήσεως τὴν ἄδειαν νὰ ἰδρῦσῶσι σχολεῖον κορασίων, ἄνευ διακρίσεως θρησκείας. Μετ' οὐ πολὺ ὁ ἀριθμὸς τρία ὑπερετριπλασιάσθη, ἐν ᾧ ἀφῆρθέσαν καὶ μέλη τινα μὴ ἔχοντα ἀρκετὸν ἔηλον.

Ποῖον προϋτίθετο ἀληθῆ σκοπὸν ἡ ἀποστολὴ αὕτη, κατὰ τὸ φαινόμενον τοσοῦτον φιλανθρωπικῆ, καὶ σχεδὸν εἰπεῖν τοσοῦτον φιλελληνικῆ; Διὰ τὴν αἰ Ἀδελφαὶ αὗται τοσοῦτον περιπαθῶς ἐνδιεφέροντο διὰ τὴν ἀγωγὴν τῶν κορασίων τῆς Κερκύρας, ἐσπεύον δὲ νὰ δεχθῶσι καὶ ὄρφανὰ ἄρβυλα καὶ θήλη πάσης ἡλικίας, καὶ ἐλησμόνων τὰς μυριάδας κορασίων καὶ ἐκθέτων τὰ ὀπίθ, εἰς αὐτὰς ἐκείνας τὰς καθολικὰς χώρας ὅπου ὁ κλῆρος εἶχεν ἀκόμα εἰς τὰς χεῖρας τοῦ τὴν δημοσίαν ἐκπαιδεύσειν, ἐσήποντο εἰς τὴν κτηνωδεστέραν ἀμάθειαν καὶ ἐμτρύνοντο εἰς τὴν ἐλεεινότεραν πτωχίαν; Πόθεν ἡ ἔμπνευσις τοσαύτης γενναιότητος, τοσαύτης φιλοσοφίας, τοσοῦτων θυσιῶν, τὰς ὁποίας ματαίως ἤθελον ἐπικαλεσθῆ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας τῆς Νεαπολεοντείου αυτοκρατορίας, ὅπου τότε ἦτο ἰσχυρώτατος ὁ καθολικισμὸς, ἢ τουλάχιστον εἰς τὰς Ῥωμικὰς ἐπαρχίας, ὑποκειμέναις τότε εἰς τὴν Ἰησοῦτικὴν θεοκρατίαν;

Ἄν ἐπεχειρεῖ τις, διὰ τῶν γεγονότων καὶ διὰ τοῦ λόγου, μετὰ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν λογικὴν ἀνά χεῖρας, ν' ἀποδείξῃ τὸν ἀληθῆ σκοπὸν τοιαύτης ἀποστολῆς, ἤθελε δεῖξει ἔλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἀναγνώστῃς του, καὶ ἤθελε τοὺς θεωρήσει ὅσοσούν ἀμαθεῖς καὶ εὐήθεις, ἂν ὑπέθετεν ὅτι τῶ ὄντι ἐπίστευον οὗτοι ἐν πεποιθήσει, ὅτι ἐπρόκειτο ἀπλῶς νὰ ἐκπαιδευθῆ ὁ λαὸς μιᾶς Ἑλληνικῆς χώρας, ν' ἀντραφῶσι πολῖται ἀρωσιωμένοι εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων των, καὶ νὰ συσφυγγθῶσιν ἔτι μᾶλλον οἱ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ ἀνέκαθεν ὑπάρχοντες κοινωνικοὶ καὶ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ μεταξὺ τῶν τέκνων τῶν δύο χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ν' αὐξήσῃ εἰ δυνατόν τῶν δεσμῶν τούτων ἡ εὐκρίνεια καὶ ἡ ἀγάπη.

Μ' ὄλον τοῦτο, οὔτε ἡ κυβερνήσις, οὔτε οἱ κάτοικοι τῆς Κερκύρας, ἀνεκτικώτεροι κατὰ τοῦτο τῶν Καθολικῶν λαῶν καὶ κυβερνήσεων, ἐδειξαν ὑπόνοιαν τινα. Ἐπετράπη δὲ νὰ συστηθῆ, πρὸς τὸ νέον σχολεῖον, ἕτερον Ἰησοῦτικὸν κατὰ τὴν κατὰ τὸ πρόγραμμά αὐτοῦ, προτιθέμενον νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν νεολαίαν τῆς Κερκύρας, εἰς τὰ ὄφελήματα ἐκπαιδεύσεως στερεαίαις,

μετὰ τοῦ εὐεργετήματος ἀγωγῆς ἀληθῶς χριστιανικῆς. » Ἀφέθη εἰς τὸν ἔρθον νοῦν καὶ εἰς τὴν εὐθύτητα τῶν κατοίκων νὰ ἐκτιμῆσῶσι τὰ καταστήματα ταῦτα καὶ νὰ ὠφελθῶσιν ἐξ αὐτῶν ὡς ἤθελον κρίνει εὐπρεπέστερον.

Μόνον κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας, ἡ κοινὴ γνώμη τὰ μέγιστα συνταράχθη καὶ ἐξηγέρθη εἰς τὸ ἄκουσμα ὅτι αὐταὶ αἱ Ἀδελφαὶ τοῦ ἐλέους, αἱ ἐλθοῦσαι ἵνα ἐπιδαφιλεύσῶσι τὰς περιποιήσεις των καὶ τὰ χρήματα τῶν ἀρχηγῶν αὐτῶν διὰ τὴν ἐκπαιδεύσειν τῶν κορασίων τῆς χώρας ταύτης, ἐπιμῶνας καὶ ἀναιδῶς ἀπεποιήθησαν νὰ δεχθῶσιν εἰς τὸ κατὰ τὴν ὀρθόδοξον Ἰερέα, ὀφείλοντα κατὰ τοὺς ἰσχύοντας νόμους, νὰ παραδώσῃ τὴν ἰεράν κατῆχησιν εἰς τὰ κοράσια τοῦ ἡμετέρου δόγματος. Διεκήρυξαν δὲ, ὅτι ἤθελον προτιμῆσαι ν' ἀποπέμψῶσι τὰ κοράσια ταῦτα, μᾶλλον ἢ νὰ ἐπιτρέψῶσιν νὰ ἐμβῆ εἰς τὸ σχολεῖον Ὀρθόδοξος Ἰερεύς.

Ἰβρις τοσοῦτον σκληρὰ κατὰ τῶν νόμων καὶ κατὰ τῶν σεβαστοτέρων πεποιθήσεων τῶν κατοίκων, φανερόντι φανατικὸν μῖσος πρὸς τὸ ὅποιον οὐδεὶς δύναται νὰ μείνῃ ἀδιάφορος. Ἐρωτᾷ τις εἰς ἑτέρου, τί ἤθελον γίνεαι μίαν ἡμέραν, διὰ τὴν χώραν ταύτην, τὰ κοράσια τοῦ λατινικοῦ δόγματος— αὐταὶ αἱ ἀδελφοί, αἱ σύζυγοι, αἱ μητέρες, εἰς τὰς ὁποίας δίδονται τοιαῦτα μαθήματα, τοιαῦτα παραδείγματα βαρβάρου μισαλλοδοξίας; Ποῖα αἰσθήματα θὰ τρέψῶσι πρὸς τοὺς συμπολίτας αὐτῶν, πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν ἰδίων συγγενῶν, πρὸς τὴν πατρίδα των, ἐκεῖναι αἰτίνας θὰ φοβῶνται, ὡς σκάνδαλον καὶ ἀμαρτίαν, τὴν ἐπίσκεψιν ἰερέως χριστιανικῆς ἐκκλησίας εἰς ἣν δὲν ἀνήκουσιν; Ἄν δὲ κόρη τις τοῦ Ὀρθόδοξου δόγματος, κόρη ἐξ ἐκείνων τὰς ὁποίας αἱ Ἀδελφαὶ αὗται τοῦ ἐλέους τοσοῦτον ὑπεραγαπῶσι, κληθῆ εἰς τὴν αἰώνιαν ζωὴν, ἤθελον αὗται ἀφήσει τὴν κόρην ταύτην νὰ ἐκπνεύσῃ εἰς τὰς ἀγκάλας των, ἄνευ τῆς παρηγορίας τῆς θρησκείας τῆς, μᾶλλον ἢ νὰ ἐμβῆ εἰς τὸ κατὰ τὴν ἰερέα τοῦ δόγματός της; Μήπως ἤθελεν εἶσθαι ἡ ὥρα νὰ προταθῆ εἰς τὴν θνήσκουσαν κόρην τὸ δίλημμά τοῦ ν' ἀρνηθῆ τὴν ἐαυτῆς πίστιν ἢ ν' ἀποθάνῃ ὡς κτῆνος;

Εἶναι βεβαίως περιττὸν ν' ἀπευθύνῃ τις τὰς ἐρωτήσεις ταύτας πρὸς τὰς Ἀδελφὰς τοῦ ἐλέους, αἵτινες εὔρον ἐν Κερκύρα τοσοῦτον ἀνεκτικὴν ὑποδοχὴν. Ἐννοεῖ τις καὶ δύναται νὰ προείπῃ τὴν ἀπάντησίν των. Αὐταὶ οὔτε πρέπει νὰ συζητῶσιν, οὐδέ νὰ συλλογίζωνται, ἀλλὰ νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν ἀνωτέρων αὐτῶν.

Ἄρα καὶ ἡ Κερκύρα καὶ ἡ κυβερνήσις της ὀφείλουσι νὰ ὑπακούωσιν εἰς τὰς τοιαύτας διαταγὰς;

Ἐν Κερκύρα, τῇ 28 Ἀπριλίου 1871.

N. B. Μάνεσης

Τυπογραφεῖον Η ΙΟΝΙΑ.

Αρ. Εισ. 873

VI 385

